

OM FÖRÄLDRAFÖRENINGAR OCH FÖRÄLDRAMEDVERKAN I SKOLAN

Föräldraföreningen

En föräldraförening är en arena för utbyte av erfarenheter och ett forum för ömsesidig hjälp och inspiration. Den är en plattform för att föra fram frågor till medarbetarna/kollegiet, så att den enskilda föräldern inte behöver stå ensam utan blir företräd av föräldraföreningens styrelse.

Föräldraföreningen arbetar för att samarbetet mellan hemmet och skolan ska utvecklas, samtidigt som föräldrarnas roll och inflytande i skolan stärks. För att uppnå detta strävar föreningen mot att bevara (och skapa nya) goda relationer mellan skolans personal, elever och föräldrar. Föreningen arbetar också för att stärka gemenskapen i klasserna och öka kontaktnätet mellan föräldrar och barn.

Föräldraföreningen arbetar för att barnen skall tycka om att gå i skolan och trivas. Föräldrars intresse för barnens skolgång är av avgörande betydelse. Föräldrars kunskap om skolans vardag är en god förutsättning för engagemang. Föräldraföreningen arbetar för en skola som är öppen mot samhället och där föräldrarna är välkomna. Föräldraföreningen arbetar för att lärarna skall känna sig trygga inför föräldrarna. Föräldraföreningen vill vara ett forum där föräldrar, lärare och barnen samarbetar.

Den bästa och enklaste modellen är: att när ditt barn går i skolan är du automatiskt med i föräldraföreningen. Föräldraföreningen är avgiftsfri.

exempel:

”xx-skolans föräldraförening omfattar föräldrar till alla nuvarande elever i skolan. Varje klass väljer 3 ombud till föräldrarådet. Dessa ombud utgör föräldrarådet. Föräldraföreningens styrelse väljs av föräldrarådet på ett årsmöte.

Till föräldrarådets uppgifter hör att vara kontaktorgan mellan föräldrarna samt mellan föräldrar och medarbetare. Vidare koordinerar föräldrarådet olika arbetsuppgifter som grupper av föräldrar åtar sig för att stödja arbetet i skolan. Föräldraföreningens styrelse uppgift är att vara lyhörd för vad som lever bland föräldrarna och att vidarebefordra detta till skolans styrelse och collegium och vice versa.

SFWF:

Föräldraföreningen är medlem i SFWF, waldorfskolornas föräldrars samarbetsorgan. Medlemsavgiften är 25kr/elev/läsår. Föräldraföreningen utser två eller tre delegater i SFWF som representerar xx-skolan vid möten på olika skolor i Sverige 3,4 ggr/år. Delegationernas resor bekostas av föräldraföreningen. Resebidrag kan erhållas av SFWF.

Ekonomi:

Föräldraföreningens intäkter utgörs av marknadsmedel. Eventuellt kan ett frivilligt bidrag tas ut per läsår, t ex 100 kr. (Viktigt är att summan inte är för hög). Föräldraföreningens medel används till de behov skolan/eleverna har som ej täcks av andra medel. Ev. kan fördelningen av pengarna göras med hjälp av ansökningar från skolans olika grupper.

Exempel på arbetsuppgifter:

xx-skolans föräldraförening bidrar till föräldramedverkan i skolan bland annat genom:

- Föräldrautbildning
- Rekrytera medlemmar i skolans styrelse och ev. förtroendegrupp
- Hålla kontakt med skolledning och kollegium

Föreningen arrangerar:

- Klassombudsmöten
 - Öppna möten
 - Loppmarknader och andra marknader
1. Vi bevakar familjernas intressen i skolan
 2. Vi organiserar klassombuden
 3. Vi håller kontakt med skolledning och elevråd
 4. Vi ger ut skoltidning och medverkar i utformningen av skolans hemsida.
 5. Vi håller kontakt med andra skolor i området och waldorfskolor i landet.
 6. Vi ordnar möten med intressanta föreläsare
 7. Vi ger bidrag till klassresor och andra elevaktiviteter

Skolan ställer möteslokaler och kopiering till föräldraföreningens förfogande.

Från Riksförbundet Hem och skolas hemsida (www.hemoskola.se):

"Föräldrarna måste hävda sin självklara roll!

- Vi måste på allvar få igång en diskussion om föräldrarnas roll i skolan. Det räcker inte med en massa utredningar som framhåller vikten av en stark föräldramedverkan, det måste hända nåt också.

Det säger Claes Qvarfordt i Riksförbundet Hem och Skolas förbundsstyrelse inför starten av Rådslag 2001. I Rådslagen skall frågor om *makt och inflytande, kvalitet och ledarskap* i skolan ventileras mellan föräldrar och skolpersonal.

En bra princip är att fokusera på vilka MÖJLIGHETER vi har att gå vidare. Det behövs ett öppet forum, en möjlighetsdag per termin, där det är tillåtet att yttra det man har på hjärtat och där skolans ansvariga organ finns med och lyssnar, dvs. styrelsen. I detta forum lyssnar man och begrundar. Här skall inga beslut tas, detta är ett forum för kultursfären i skolan.

Vi har en fantastisk skola, hur kan vi få alla att må bra i den? Respekt och förtroende får man inte gratis, kan man inte kräva, det är en följd av min egen förmåga att lyssna och respektera andra. Samt att skolans organisation är kristallklar! Fyller alla skolans grupper en reell funktion eller är de ett forum för olika individers maktbehov?

Till sist några allmänna saker hämtade ur Utbildningsdepartementets skrift *Föräldrar i självförvaltande skolor*, SOU 1995:103 (kan beställas via Fritzes Kundtjänst, tel: 08-690 90 90 eller fax: 08-2050 21)

”Utredningar visar att både elever och föräldrar är positiva till samverkan. Föräldrar upplever samverkansorgan som ett bra instrument för föräldrar som önskar inflytande. De ger ibland uttryck för att det egentligen inte är själva beslutsmakten som är viktigast, utan i stället att få insyn i skolans verksamhet och problem och att kunna bidra och påverka genom arbetet i samrådsorganen. Man ser samverkansorgan som en bra informationskanal mellan skolan och hemmen och känner sig delaktig i vad som händer i skolan. Men det finns också synpunkten att det i längden inte är tillräckligt intressant och givande att sitta i ett organ utan verklig beslutsfunktion.”

Det är säkert så att lärare måste finna nya former för det kollegiala samtalet. Om man inte tillsammans med sina arbetskamrater har diskuterat igenom vad som är skolans och lärarens uppgifter och därigenom stärkt sin läraridentitet är det svårare att vara öppen och konstruktiv i samtalen mellan elever och föräldrar. Det fortlöpande samtalet kolleger emellan är nödvändigt för att undvika att skolans personal hamnar i omöjligt försvar av en delvis övergiven tradition när kritiken och konflikterna tär på självkänslan. Det är alltså ingen enkel historia att använda ett vidgat föräldrainflytande på ett konstruktivt sätt i skolan. Vi ser föräldrars inflytande och engagemang som nödvändigt för att göra kommunikationen i skolan så levande och förtroendefull som möjligt. Ett vidgat föräldrainflytande kan ge ytterligare fördjupning av lärares kompetens och möjligheter att utforma en meningsfull undervisning för eleverna”.

”Det är uppenbart att föräldrar gärna vill ha inflytande i skolan – framför allt över sådant som är viktigt – men att de samtidigt upplever sitt inflytande som mycket begränsat. Föräldrarnas intresse kan inte heller avläsas på något enkelt sätt vid skolans traditionella föräldramöten. Alla vet att det är vanligt att många föräldrar inte säger så mycket. Detta beror inte nödvändigtvis på att deras intresse för skolan är litet. Föräldrar som är tysta på möten kan prata mycket om skolan när de träffar andra föräldrar utanför skolan”.

”Med tanke på det utrymme som skolan får i elevernas hem och i föräldrarnas tankar är föräldrarnas frånvaro i skolan anmärkningsvärd. För många kunniga och engagerade lärare är föräldrar ingen riktig realitet i skolarbetet. Föräldrarna är uppstramade främlingar på föräldramöten eller bekymrade mottagare i utvecklingssamtalet. Lärare ringer till föräldrar när det blir problem. Man informerar dem, talar till dem om särskilda händelser som skett eller ska ske i skolan. Det är självklart att ett förstärkt föräldrainflytande kan komma i konflikt med vad som brukar kallas lärarnas professionalism. Men det är ju också i denna konflikt som de kreativa möjligheterna finns. Det är diskussionerna om problemen som utgör dynamiken i utvecklingen.”

Övrigt läsvärt:

Heinz **Zimmermann**: ”Vilka är förutsättningarna för ett ansvarsfullt...” (finns hos SFWF)

Michaela **Glöckler**: ”Den gemensamma skolningsvägen för föräldrar och lärare”: (se ovan)

Glöckler: ”Makt i mellanmänskliga relationer” (Telleby bokförlag).

Skolverket: ”Deliberativa samtal som värdegrund” samt ”Samtala, tro på mångfalden, var oense, minns, avstå inte makten, håll koll, håll ut”.
samt naturligtvis grundboken i socialkompetens:

Steiner: ”Hur uppnås kunskap om de högre världarna?”